

Metodika k veřejným dražbám cenných papírů (VD)

OBSAH

1. Účel a povaha materiálu	4
2. Působnost	5
2.1. Osobní působnost	5
2.2. Věcná působnost	5
3. Jednotlivé případy dražeb cenných papírů	6
3.1. Realizace zástavního práva váznoucího na cenném papíru podle § 44 odst. 2 zákona o cenných papírech	6
3.2. Prodej cenných papírů podle § 33 odst. 7 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, pokud je jejich vlastník v prodlení s převzetím, předložením nebo odevzdáním listinných cenných papírů	6
3.2.1. Prodej při přeměně podoby podle § 112 a 113 zákona o podnikání na kapitálovém trhu	7
3.2.2. Postup podle § 214 obchodního zákoníku	8
3.3. Dražby cenných papírů, které tvoří součást konkurzní podstaty (§ 27 odst. 1 zákona o konkurzu a vyrovnání)	8
3.4. Zpeněžení cenných papírů soudem (§ 334 a § 334a občanského soudního řádu)	9
3.5. Dražby cenných papírů na základě zvláštního zákona	10
3.6. Jiné dražby cenných papírů (dobrovolné dražby)	10
4. Předmět veřejné dražby cenných papírů	12
4.1. Individuální určení předmětu dražby	12
4.2. Základní pravidla pro určení předmětu dražby	12
5. K aplikaci některých ustanovení zákona o veřejných dražbách	16
5.1. Účastníci dražby	16
5.2. Vyloučení některých cenných papírů z dražby	17
5.3. Licitátor	17
5.4. Zasílání a doručování písemností	17
5.5. Archivační povinnost a další podmínky pro postup při dražbách	18
5.6. Odhad ceny předmětu dražby	19
5.6.1. Znalecký posudek zpracovaný pro účely veřejné dražby	20
5.6.2. Odpovědnost obchodníka s cennými papíry za kvalitu znaleckého posudku vypracovaného znalcem či znaleckým ústavem	21
5.7. Dražební jistota	22
5.8. Prohlídka předmětu dražby	23
5.9. Organizace dražby a zjištění právního stavu	24
5.9.1. Obecné požadavky na organizaci dražby	24
5.9.2. Dražba zastavených cenných papírů	24
5.9.3. Dražba nepřevzatých cenných papírů:	25
5.10. Odměna dražebníka a náklady dražby	26
5.11. Smlouva o provedení dražby	27
5.12. Oznámení o dražbě	28
5.13. Dražební vyhláška	29
5.14. Upuštění od dražby	30
5.15. Průběh dražby	30
5.16. Protokol o dražbě	31

5.17.	Úhrada ceny dosažené vydražením, okamžik přechodu vlastnictví, potvrzení o nabytí vlastnictví a protokol o předání předmětu dražby	31
5.18.	Odpovědnost za škodu	32
5.19.	Právní režim vztahů vznikajících při dražbě	32
6.	Státní dozor nad veřejnými dražbami cenných papírů	34
6.1.	Schvalování dražebního řádu	34
6.1.1.	Věcné předpoklady	34
6.1.2.	Personální předpoklady	34
6.1.3.	Organizační předpoklady	35
6.1.4.	Dražební řád	35
6.2.	Kontrola provádění veřejné dražby cenných papírů	36
6.3.	Povinnost uveřejnit prospekt	36
7.	Výplata výtěžku z prodeje akcií	37

Číslo změny	Účinnost změny	Označení změněné části	Číslo verze po změně	Změnu provedl
1.	10.9.2001	Dílčí aktualizace textu	neozn. 1.1.	Petr Vokál
2.	10.11.2003	Celková aktualizace textu metodiky v souvislosti se změnami v právní úpravě. Nové uspořádání dokumentu. Změny a doplnění v částech VD 2., 3.1, 3.3, 3.5, 4.1, 5.4, 5.6, 5.7, 5.8, 5.11, 5.12, 5.13, 5.15, 5.18, 6.3	1.2.	Evžen Šťastný
3.	26.1.2005	Celková aktualizace v souvislosti s novou úpravou v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu	1.3.	Evžen Šťastný

1. Účel a povaha materiálu

Komise pro cenné papíry (dále jen „Komise“) je ze zákona povinna vykonávat státní dozor nad dodržováním zákonů v oblasti kapitálového trhu. V rámci této pravomoci Komise interpretuje a aplikuje právní předpisy regulující oblast kapitálového trhu. Podle § 135 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu (dále jen „zákon o podnikání na kapitálovém trhu“) podléhají dozoru Komise obchodníci s cennými papíry, kteří jsou na základě § 33 zákona o podnikání na kapitálovém trhu jako jediní oprávněni organizovat veřejné dražby cenných papírů.

Cílem tohoto materiálu je předcházet nejasnostem a výkladovým problémům, ke kterým dochází při aplikaci zákonných ustanovení vztahujících se k veřejným dražbám cenných papírů. Materiál se zabývá zejména vymezením dražeb, které může obchodník s cennými papíry provádět a otázkou aplikace zákona o veřejných dražbách. Účelem je tak zároveň i upozornit obchodníky s cennými papíry na povinnosti, které jim ze zákona při provádění veřejných dražeb cenných papírů plynou. Tento materiál má přispět k provádění veřejných dražeb cenných papírů v souladu se zákonem, což bude mít za následek vyšší ochranu zájmů zúčastněných osob, ale také nižší míru nutnosti ingerence regulátora.

Tento materiál není právním předpisem. Komise je vždy povinna rozhodovat na základě konkrétních okolností daného případu a podle podkladů shromážděných v jednotlivém správním řízení. Zásadu individualizace správního řízení a materiální pravdy bude Komise vždy respektovat jako stěžejní postulát.

Prezídium Komise schválilo tuto metodiku dne 10.4.2001 (původně neoznačená verze 1.0.). Novelizace metodiky schválilo prezídium dne 10.9.2001 (neoznačená verze 1.1.) a dne 10.11.2003 (verze 1.2.) a dne 26.1.2005 (verze 1.3.).

Kontaktní osobou Komise je Mgr. Evžen Šťastný, tel. 221 096 121, fax. 221 096 110, e-mail: evzen.stastny@sec.cz.

2. Působnost

2.1. Osobní působnost

Tento materiál se vztahuje na obchodníky s cennými papíry.

Organizovat veřejné dražby cenných papírů (dále též „dražba“) může podle § 33 zákona o podnikání na kapitálovém trhu pouze obchodník s cennými papíry, který má povolení k poskytování investiční služby uvedené v § 4 odst. 2 písm. b) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, tedy provádění pokynů týkajících se investičních nástrojů na účet jiné osoby.

Jsou-li předmětem dražby listinné cenné papíry a obchodník s cennými papíry tyto přebírá před samotnou dražbou do úschovy, je k takové činnosti nutné též povolení k poskytování investiční služby uvedené v § 4 odst. 3 písm. b) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, tedy úschově investičních nástrojů.

2.2. Věcná působnost

Tento materiál se vztahuje na veřejné dražby cenných papírů prodávaných prostřednictvím obchodníka s cennými papíry jako dražebníka cenných papírů v případě:

- Realizace zástavního práva váznoucího na cenném papíru podle § 44 odst. 2 zákona o cenných papírech;
- Prodej cenných papírů podle § 33 odst. 7 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, pokud je jejich vlastník v prodlení s převzetím, předložením nebo odevzdáním listinných cenných papírů;
- Dražby cenných papírů, které tvoří součást konkurzní podstaty (§ 27 odst. 1 zákona o konkurzu a vyrovnání);
- Zpeněžení cenných papírů soudem (§ 334a a § 334 občanského soudního řádu);
- Dražby cenných papírů na základě zvláštního zákona¹;
- Dobrovolné dražby na návrh vlastníka cenného papíru.

¹ Např. zákona č. 364/2000 Sb., o zrušení Fondu dětí a mládeže a o změnách některých zákonů

3. **Jednotlivé případy dražeb cenných papírů**

Obchodník s cennými papíry může za stanovených podmínek provádět pouze veřejné dražby cenných papírů. Provádění veřejných dražeb jiných hodnot by naplnilo znaky živnostenského podnikání podle zvláštního předpisu, které však obchodníkovi s cennými papíry ustanovení § 6 odst. 5 zákona o podnikání na kapitálovém trhu nedovoluje.

3.1. **Realizace zástavního práva váznoucího na cenném papíru podle § 44 odst. 2 zákona o cenných papírech**

§ 44 odst. 2 zákona o cenných papírech

Obchodník s cennými papíry prodává zastavený cenný papír svým jménem na účet zástavce na regulovaném trhu, jedná-li se o kótovaný cenný papír, nebo zástavní věřitel ve veřejné dražbě, jedná-li se o cenný papír, který není kótovaný. Výnos z prodeje cenného papíru snížený o náklady spojené s jeho prodejem a obvyklou odměnu vydá obchodník s cennými papíry zástavnímu věřiteli. Je-li předmětem prodeje cenný papír opatřený zástavním rubopisem, vyznačí na tomto cenném papíru rubopis znějící na kupujícího po škrtnutí zástavního rubopisu zástavním věřitelem za vlastníka obchodník s cennými papíry.

Ustanovení § 44 odst. 2 zákona o cenných papírech je třeba rozumět tak, že pokud se jedná o kótovaný cenný papír (§ 44 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu) prodává cenný papír obchodník s cennými papíry na regulovaném trhu svým jménem na účet zástavce. Výnos z tohoto prodeje zastaveného cenného papíru snížený o náklady spojené s jeho prodejem a obvyklou odměnou vydá obchodník s cennými papíry zástavnímu věřiteli. Pokud se však jedná o cenný papír, který není kótovaný, prodává zastavené cenné papíry zástavní věřitel ve veřejné dražbě. Pro tento prodej je povinen uzavřít smlouvu o provedení dražby podle § 39 zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejných dražbách“) s obchodníkem s cennými papíry, který má povolení k poskytování investiční služby uvedené v § 4 odst. 2 písm. b) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Povinnost zástavního věřitele uzavřít smlouvu o provedení dražby podle § 39 zákona o veřejných dražbách s obchodníkem s cennými papíry vychází z § 44 odst. 1 zákona o cenných papírech ve vazbě na § 33 odst. 1 a 2 zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Obchodník s cennými papíry poté vystupuje jako přímý zástupce (mandatář) zástavního věřitele (mandant).

3.2. **Prodej cenných papírů podle § 33 odst. 7 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, pokud je jejich vlastník**

v prodlení s převzetím, předložením nebo odevzdáním listinných cenných papírů

§ 33 odst. 7 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu

Nedobrovolnou veřejnou dražbu cenných papírů je možno provést též,

a) pokud navrhovatel prokáže, že vlastník cenného papíru je v prodlení s převzetím, předložením nebo odevzdáním listinného cenného papíru, přestože byl upozorněn na možný prodej cenného papíru v dražbě, ...

Jedná se tedy v zásadě o dvě situace

- Přeměnu podoby cenného papíru podle § 112 a 113 zákona o podnikání na kapitálovém trhu;
- Prodej cenných papírů podle § 214 obchodního zákoníku.

3.2.1. Prodej při přeměně podoby podle § 112 a 113 zákona o podnikání na kapitálovém trhu

§ 112 odst. 8 a § 113 odst. 13 zákona o podnikání na kapitálovém trhu neukládají obchodníkovi povinnost prodat cenné papíry (s výjimkou akcií a zatímních listů viz níže) ve veřejné dražbě. Obchodník tak může, pokud to v konkrétní situaci posoudí jako výhodné, zvolit i jiný způsob prodeje cenných papírů (např. obchodní veřejnou soutěž podle § 281 a násl. obchodního zákoníku). Pokud se obchodník rozhodne pro veřejnou dražbu, je povinností emitenta, stejně jako v případě dražeb na základě § 214 obchodního zákoníku, zveřejnit (v Obchodním věstníku) místo, dobu a předmět dražby nejméně 2 týdny před jejím konáním.

S ohledem na znění § 114 odst. 2 zákona o podnikání na kapitálovém trhu je třeba v případě přeměny podoby akcie nebo zatímního listu vzít v úvahu i úpravu v § 214 obchodního zákoníku. Nad povinnosti uložené v § 112 zákona o podnikání na kapitálovém trhu je proto třeba, aby představenstvo vyzvalo akcionáře k převzetí akcií (zatímních listů) způsobem určeným obchodním zákoníkem a stanovami pro svolání valné hromady, aby předložili akcie nebo zatímní listy, vrátili nebo převzali listinné akcie v dodatečně přiměřené lhůtě, kterou jim k tomu určí, s upozorněním, že jinak budou nepředložené akcie nebo nevrácené akcie prohlášeny za neplatné nebo nepřevzaté listinné akcie prodány. Stejně tak je třeba, aby představenstvo společnosti nejméně 2 týdny před konáním dražby odeslalo zprávu o veřejné dražbě nebo o záměru prodat akcie na regulovaném trhu osobě, jejíž akcie byly prohlášeny za neplatné, pokud je společnosti známa. O splnění všech těchto povinností se musí obchodník přesvědčit ještě před provedením veřejné dražby.

Pro nakládání s výtěžkem z prodeje cenných papírů se uplatní postup uvedený v bodě 7 (viz [VD 7](#)).

3.2.2. Postup podle § 214 obchodního zákoníku

Druhou skupinou cenných papírů, jejichž vlastníci se prodlením s převzetím nebo předložením vystavují riziku dražby, jsou listinné akcie (zatímní listy), které mají být vydány místo akcií nebo zatímních listů prohlášených za neplatné. Jde o postup upravený přímo v § 214 obchodního zákoníku, na který se rovněž vztahuje § 33 odst. 7 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Podle § 214 odst. 4 obchodního zákoníku prodá představenstvo prostřednictvím obchodníka s cennými papíry cenné papíry bez zbytečného odkladu na účet dotčené osoby, a to buď na regulovaném trhu, pokud jsou kótované, nebo ve veřejné dražbě. Také v tomto případě je podmínkou pro uskutečnění dražby zveřejnění (v Obchodním věstníku) místa, doby a předmětu dražby představenstvem příslušné společnosti alespoň dva týdny před konáním dražby a odeslání zprávy o konání dražby dotčené osobě ve stejné lhůtě.

Výtěžek z prodeje cenných papírů ve veřejné dražbě po započtení zákonem stanovených pohledávek náleží dotčené osobě. Pokud jí nemůže být vyplacen, musí být uložen do úřední úschovy (blíže viz [VD 7.](#)).

3.3. Dražby cenných papírů, které tvoří součást konkurzní podstaty (§ 27 odst. 1 zákona o konkurzu a vyrovnání)

§ 27 odst. 1 zákona č. 328/1991 Sb. o konkurzu a vyrovnání ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o konkurzu a vyrovnání“)

Podstatu lze zpeněžit veřejnou dražbou věcí a jiných penězi ocenitelných majetkových hodnot, soudním výkonem rozhodnutí nebo jejich prodejem mimo dražbu. Veřejnou dražbu věcí a jiných penězi ocenitelných majetkových hodnot včetně podniku provede dražebník na návrh správce. Přitom se postupuje podle zvláštního předpisu.

Tímto zvláštním předpisem je třeba rozumět nejen zákon o veřejných dražbách, na který citované ustanovení odkazuje v poznámce pod čarou, ale i zákon o podnikání na kapitálovém trhu. Chybí-li v poznámce pod čarou odkaz na zákon o podnikání na kapitálovém trhu, není tím postup podle příslušných ustanovení zákona o podnikání na kapitálovém trhu vyloučen. Naopak, z logiky věci a rovnocenného vztahu obou předpisů plyne závěr, že správce podstaty navrhne zpeněžení majetku tvořícího konkurzní podstatu příslušnému dražebníkovi právě podle povahy tohoto majetku, tzn. dražebníkovi (držiteli živnostenského oprávnění) podle zákona o veřejných dražbách v případě věcí a majetkových práv, nebo obchodníkovi s cennými papíry oprávněnému dražit cenné papíry podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu, rozhodne-li se zpeněžit cenné papíry v konkurzní podstatě veřejnou dražbou.

Vzhledem k širší možnosti použití zákona o veřejných dražbách na dražbu cenných papírů ve srovnání s dřívější úpravou v zákoně o cenných papírech, se na dražbu cenných papírů nově aplikují i ustanovení, které zákon o cenných papírech aplikovat neumožňoval.² S ohledem na znění § 17 odst. 1 a 4 zákona o veřejných dražbách, je tak třeba na dražbu cenných papírů, které tvoří součást konkurzní podstaty, pohlížet jako na dražbu dobrovolnou a na její provedení použít ustanovení části druhé zákona o veřejných dražbách.

Zákon o konkurzu a vyrovnání explicitně nestanoví, že předmětem veřejné dražby cenných papírů se mohou stát pouze nekótované cenné papíry. Na veřejnou dražbu cenných papírů tvořících konkurzní podstatu je však třeba pohlížet v kontextu institutu veřejných dražeb cenných papírů jako celku. Regulovaný trh je svou podstatou a účelem vždy primární eventualitou pro uskutečnění prodeje kótovaných cenných papírů. Veřejné dražby cenných papírů pak slouží k realizaci převodu těch cenných papírů, které není možno prodat na regulovaném trhu. I přes absenci výslovného zákazu dražit kótované cenné papíry nebude tato možnost zřejmě příliš využívána. Obchodník s cennými papíry by stěžil podstupoval riziko dražby, pokud by mohl určité cenné papíry zpeněžit na regulovaném trhu (byť v takovém případě by si správce konkurzní podstaty musel vyžádat souhlas soudu s takovým postupem). Dosažení nižšího výnosu ve veřejné dražbě než by mohl být potenciální výnos za srovnatelných podmínek z prodeje na regulovaném trhu, by zřejmě indikovalo zanedbání odborné péče ze strany obchodníka s cennými papíry, stejně tak jako u správce konkurzní podstaty podle § 8 odst. 2 zákona o konkurzu a vyrovnání.

3.4. Zpeněžení cenných papírů soudem (§ 334 a § 334a občanského soudního řádu)

§ 334a odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“)

Sepsané zaknihované a imobilizované cenné papíry soud zpeněží v souladu se zvláštními předpisy. Potřebné úkony provede vykonavatel; má přitom všechna práva, která jinak přísluší povinnému jako majiteli účtu u osoby oprávněné k vedení evidence investičních nástrojů nebo jako osobě oprávněné z těchto cenných papírů.

² § 44b odst. 2 zákona o cenných papírech ve znění účinném do 30.4.2004 výslovně stanovil, že „Na veřejnou dražbu cenných papírů se přiměřeně použijí ustanovení § 3, § 5 odst. 1, § 8 až 14, § 16, části třetí a § 63 zákona o veřejných dražbách, nestanoví-li tento zákon jinak.“ Část druhé zákona o veřejných dražbách upravující dobrovolné dražby není ve výčtu uvedena.

Zvláštním předpisem se má na mysli zřejmě zákon o cenných papírech a jeho ustanovení o způsobu převodu vlastnictví listinných cenných papírů, a zákon o podnikání na kapitálovém trhu, především ustanovení o způsobu převodu vlastnictví zaknihovaných cenných papírů, podmínkách veřejné nabídky cenných papírů apod. Zejména lze aplikovat § 33 zákona o podnikání na kapitálovém trhu upravující veřejné dražby cenných papírů. Soud tak má možnost oslovit obchodníka s cennými papíry, který dražbu cenných papírů v souladu s tímto ustanovením zajistí. Vzhledem k samostatné úpravě zpeněžení cenných papírů podle občanského soudního řádu jejich dražba vykonatelem podle § 328b a násl. není možná.

Režim listinných cenných papírů je upraven v § 334 odst. 3 občanského soudního řádu. Podle tohoto ustanovení soud u vkladních listů, akcií, směnek, šeků nebo jiných listinných cenných papírů anebo jiných listin, jejichž předložení je třeba k uplatnění práva, podle povahy cenného papíru nebo listiny buď vyzve toho, kdo má plnit, aby odpovídající plnění odevzdal soudu, nebo se postará o zpeněžení. Pro zpeněžení se poté per analogiam uplatní § 334a občanského soudního řádu.

3.5. Dražby cenných papírů na základě zvláštního zákona

Podle čl. I. bod 5. písm. e) zákona č. 364/2000 Sb., o zrušení Fondu dětí a mládeže a o změnách některých zákonů, zpeněží likvidátor fondu akcie v jeho správě. Nepůjde-li o akcie veřejně obchodovatelné (od 1.1.2001 registrované resp. od 1.5.2004 kótované), které likvidátor zpeněží na regulovaném trhu, učiní tak prostřednictvím obchodníka s cennými papíry ve veřejné dražbě. Jedná se o specifický případ veřejné dražby cenných papírů provedené na základě zvláštního zákona. Obdobný postup mohou upravit i jiné zvláštní zákony.

3.6. Jiné dražby cenných papírů (dobrovolné dražby)

Znění § 33 zákona o podnikání na kapitálovém trhu nově umožňuje konání dobrovolných dražeb cenných papírů.

V souvislosti s možností dražit cenné papíry na základě návrhu vlastníka tak přichází ještě více do popředí role obchodníka s cennými papíry, jako jediné osoby oprávněné organizovat veřejné dražby cenných papírů. Možnosti vydražit cenné papíry využijí zejména vlastníci většího množství nekótovaných cenných papírů, kterým vedle obchodní veřejné soutěže vzniká další možnost, jak zpeněžit cenné papíry za odpovídající cenu. Naopak u kótovaných cenných papírů budou při povinnosti odborné péče vůči zákazníkům, obchodníci s cennými papíry patrně volit spíše prodej na regulovaném trhu. Prodej ve veřejné dražbě přichází v úvahu jen za

podmínky, kdy nejnižší podání bude stanoveno na úrovni aktuálního kurzu cenného papíru na regulovaném trhu a zákazník tak s jistotou získá cenu, za kterou by byl schopen cenné papíry prodat na regulovaném trhu. Volba veřejné dražby tak s ohledem na podstatně vyšší náklady prodeje veřejnou dražbou nastane v případech, kdy je pravděpodobnost, že velikost balíku zajistí lepší cenu než prodej na regulovaném trhu, případně množství prodáváných cenných papírů by vzhledem k jejich likviditě na regulovaném trhu neúnosně stlačilo jejich cenu.

Na provedení dobrovolné dražby cenných papírů se použijí ustanovení části druhé zákona o veřejných dražbách.

4. Předmět veřejné dražby cenných papírů

4.1. Individuální určení předmětu dražby

Předmětem dražby je cenný papír nebo více cenných papírů dražených společně a nabízených jako celek.

Při určení předmětu jednotlivé dražby se vzhledem k tomu, že půjde zpravidla o zastupitelné cenné papíry (viz § 2 zákona o cenných papírech), bude nabízet celá řada možností. Odpovědnost za určení skladby a počtu cenných papírů v předmětu dražby nese dražebník. Ten stanoví předmět dražby s vynaložením odborné péče tak, aby byly chráněny zájmy vlastníka cenných papírů, navrhovatele i účastníků dražby.

K otázce zahrnutí cenných papírů, ke kterým bylo zaregistrováno pozastavení výkonu práva (obdobně též pozastavení výkonu práva vlastníka nakládat se zaknihovaným investičním nástrojem) nebo zastavených cenných papírů do předmětu dražby, viz stanovisko Komise K osudu zástavního práva a tzv. pozastavení práva nakládat při přeměně podoby a některým dalším aspektům tohoto procesu, dostupné na www.sec.cz.³

4.2. Základní pravidla pro určení předmětu dražby

Pro ochranu zájmů vlastníka cenných papírů, navrhovatele i účastníků dražby je nutno respektovat následující pravidla:

a) Dělení souboru cenných papírů jedné emise

Dělení souboru cenných papírů jedné emise (vzájemně zastupitelných) téhož vlastníka se při zachování uvedených obecných pravidel připouští.

b) Slučování více cenných papírů jedné emise

Rovněž slučování více cenných papírů jedné emise několika vlastníků se připouští, je tedy možné předmět dražby sestavit i tak, že výtěžek dražby po odečtení stanovených pohledávek bude náležet více vlastníkům, samozřejmě při zachování poměru, jakým se jejich cenné papíry podílely na předmětu dražby.

c) Spojení cenných papírů více emisí

Spojení cenných papírů více emisí v jeden celek přípustné zásadně není. (stanovisko Komise - K otázce, zda se u dvou různých nominálních hodnot akcií stejného druhu a formy vydaných jedním emitentem ve stejný den jedná o jednu nebo dvě emise a zda je možné obě emise dražit současně, dostupné na www.sec.cz)

d) Oddělení souboru cenných papírů jedné emise

³ http://www.sec.cz/download/Standpoint/STN_zmena_podoby_cp.pdf

Pokud se dražebník při respektu k uvedeným pravidlům rozhodne uspořádat pro jediného navrhovatele dražbu jeho souboru cenných papírů jediné emise odděleně jako více předmětů dražby, je možno takto vzniklé předměty dražby realizovat v rámci dražby společné s některými zjednodušeními, například společnou dražební vyhláškou apod. Společnou dražbu není možno uspořádat pro více emisí cenných papírů nebo pro více navrhovatelů. Společnou dražbou se rozumí dražba obdobná dražbě movitých věcí podle § 26 zákona o veřejných dražbách, nikoliv faktický stav, kdy se např. několik dražeb koná v jednom místě v časech bezprostředně navazujících.

Společná dražba tak bude přicházet zejména v úvahu při dražbě cenných papírů jedné emise, jestliže se do prodlení s převzetím, předložením nebo odevzdáním cenných papírů dostane více vlastníků cenných papírů. Při stanovení předmětu dražby v tomto případě je třeba zvážit předpokládaný zájem o nabízené cenné papíry, možnou strukturu potenciálních zájemců a jejich individuální motivaci a v souladu s těmito zjištěními stanovit předmět dražby (jeho velikost a skladbu jednotlivých vlastníků v prodlení s převzetím, předložením nebo odevzdáním v tom kterém předmětu dražby) tak, aby byl jednotlivým vlastníkům nabízených cenných papírů zajištěn srovnatelný výtěžek z prodeje.

e) Rozsah dražby při realizaci zástavního práva k cenným papírům

Při dražbě zastavených cenných papírů musí dražebník kvalifikovaně posoudit, jaký počet cenných papírů je pravděpodobně nutný k uspokojení pohledávky zajištěné zástavním právem a k pokrytí nákladů dražby. Na základě této úvahy pak určí předmět dražby tak, aby šetřil právo zástavce na co nejmírnější zásah do jeho majetkových práv. Se souhlasem zástavce může však určit k dražbě i větší než nezbytně nutný počet cenných papírů, pokud má podle svých zkušeností za to, že v daném případě bude lépe zajištěn nárok zástavního dlužníka, resp. zástavce na maximalizaci výtěžku z prodeje zástavy. Případný rozpor mezi zájmem na zpeněžení předmětu zástavy za co nejvyšší cenu (tedy přednostně jako souboru cenných papírů umožňujícího např. kvalifikovaný podíl na společnosti) a zpeněžením pouze nezbytně nutného počtu zastavených cenných papírů k uspokojení zajištěné pohledávky a k pokrytí nákladů dražby (tedy rozdělením souboru a vydražením pouze jeho části s tím, že zbytek cenných papírů zůstane v majetku zástavce, přestože tím dojde k poklesu ceny dosažené na jednu akcii) musí dražebník řešit v nejlepším zájmu vlastníka cenných papírů, kterému je povinován odbornou péčí. Tento zájem je povinen zkoumat např. prostřednictvím dotazu vzneseného na vlastníka. Na tomto postupu je třeba trvat, přestože by ustanovení § 165a odst. 2 občanského zákoníku mohlo vést k závěru, že je to pouze zástavní věřitel, kdo stanovuje rozsah předmětu dražby. Realizaci zástavního práva je třeba provést jen v nezbytné míře (srov. též formulaci „..., je-li

to třeba k uspokojení pohledávky, ...“) a dražba neodůvodněně velkého množství zastavených cenných papírů by mohla vést k poškození práv zástavce.

f) Opakování dražby

Nebyl-li předmět dražby vydražen, může navrhovatel s dražebníkem uzavřít smlouvu o provedení opakované dražby. Z průběhu neúspěšné dražby může obchodník s cennými papíry usoudit, že zájem o předmět dražby by podnítilo jeho odlišné sestavení, tzn. zvýšení nebo snížení počtu dražených cenných papírů. Tato možnost není v ustanovení § 49 zákona o veřejných dražbách výslovně zmíněna, lze ji však vzhledem k účelnosti takového postupu připustit. V úvahu připadá též opakování dražby ohledně téhož předmětu, avšak s odlišně nastavenou výší nejnižšího podání ve smyslu § 49 zákona o veřejných dražbách tj. ve výši nejméně 70% podání u předchozí dražby. Tuto výjimku je nutno chápat tak, že při opakované dražbě může být nejnižší podání určeno nejméně jako výše zmíněná část podání u předchozí dražby, což znamená, že nejnižší možná cena dosažená vydražením může činit 35 % odhadní ceny (70 % z ½ odhadní ceny).⁴ Takto snížené podání již nelze dále při opakované dražbě snižovat (tzv. holandská dražba tedy není podle zákona o veřejných dražbách dovolena). Zákon pouze tímto způsobem umožňuje, aby v mezích stanovených zákonem došlo ke snížení nejnižšího podání, které bylo při předchozí dražbě stanoveno nerealisticky vysoko. Stanovením limitu snížení se snaží zákonodárce zabránit určení příliš nízkého nejnižšího podání v opakované dražbě v zájmu zpeněžit předmět dražby doslova za každou cenu. Optimální postup musí volit dražebník po důkladném zvážení všech okolností, a to s odbornou péčí a v nejlepší zájmu vlastníka cenných papírů, kterého je třeba považovat též za zákazníka obchodníka s cennými papíry.

K otázce postupu v případě, že se akcie nepodaří prodat ani v opakované dražbě viz stanovisko Komise K osudu zástavního práva a tzv. pozastavení práva nakládat při přeměně podoby a některým dalším aspektům tohoto procesu.⁵

g) Změny údajů o předmětu dražby uvedených v dražební vyhlášce

Veřejnou dražbu cenných papírů lze konat, i když se počet dražených kusů cenných papírů oproti údajům uvedeným v dražební vyhlášce sníží např. proto, že někteří vlastníci, kteří byli dosud v prodlení s vyzvednutím cenných papírů, které mají být vydraženy, cenné papíry dodatečně vyzvednou nebo že zástavní dlužník část pohledávky zajištěné zástavním právem k předmětu dražby uhradil. Z předpisů o veřejných dražbách nelze dovodit opak. Práva vlastníků cenných

⁴ JUDr. Jan Veselý, Ph. D., JUDr. Adam Rakovský, Mgr. Petr Mikšovský, Mgr. Radka Šimková: Zákon o veřejných dražbách, Komentář, C. H. Beck, Praha, 2001, s. 558

⁵ http://www.sec.cz/download/Standpoint/STN_zmena_podoby_cp.pdf

papírů musejí mít přednost před ochranou procesu veřejné dražby a jejich účastníků.

Uhradí-li zástavní dlužník těsně před konáním veřejné dražby pohledávku zajištěnou zástavním právem k cenným papírům, které mají být v dražbě prodány, popř. její část, není pochyb o tom, že dražbu nelze uskutečnit, popř. nikoliv v původně plánovaném rozsahu. Vzhledem k akcesoritě zástavního práva zanikne v okamžiku zániku závazku nebo jeho části též zástavní právo, resp. jeho část, tj. odpadne právní důvod pro veřejnou dražbu, popř. pro její konání v původně avizovaném rozsahu. Provedení dražby nebo její provedení v nezměněném rozsahu by mělo vážné důsledky pro dražebníka i vydražitele.

Totéž platí, požádá-li vlastník cenného papíru, který byl dosud v prodlení s převzetím listinného cenného papíru po přeměně jeho podoby, dodatečně emitenta před konáním veřejné dražby o jeho vydání a nabídne za tím účelem veškerou potřebnou součinnost. Jelikož až do okamžiku příklepu ve veřejné dražbě zůstává vlastníkem cenného papíru, nemůže emitent odmítnout cenný papír vydat⁶, stejně jako zástavní věřitel nemůže odmítnout přijmout úhradu splatné pohledávky zajištěné zástavním právem. Součinnost je však třeba poskytnout v dostatečném čase před zahájením dražby. Případná snaha o narušení průběhu dražby, může vést ke vzniku práva dražebníka na náhradu škody.

Rozdílům mezi údaji v dražební vyhlášce a předmětem dražby v okamžiku jejího konání se tak v uvedených případech nelze ubránit a je třeba s nimi počítat. Lze odkázat na § 44 zákona o veřejných dražbách, podle kterého sice podmínky a údaje uvedené v dražební vyhlášce nelze dodatečně měnit, to však neplatí v případě: „...*kdy dojde ke změnám v rozsahu práv a závazků na předmětu dražby váznoucích a s ním spojených nebo stavu, v němž se předmět dražby nachází.*“ Citované ustanovení dopadá výslovně na úhradu části pohledávky zajištěné zástavním právem k předmětu dražby, stejně tak je nutné aplikovat je na situaci, kdy vlastník cenného papíru dodatečně po uplynutí lhůt převezme cenný papír, jehož podoba se přeměnila (srov. výše zmíněné stanovisko). Jestliže k takovým změnám dojde, *“je dražebník povinen vyhotovit a připojit dodatek ke zveřejněné dražební vyhlášce bez zbytečného odkladu poté, co se o změnách dozvěděl”*. Vzhledem k nákladnosti uveřejnění dodatku a možnosti změny předmětu dražby i jen o několik málo cenných papírů, považuje Komise za dostatečné, pokud dražebník přistoupí k uveřejnění dodatku až při každém zmenšení předmětu dražby o významnou část. Dodatek o změně předmětu dražby je ovšem třeba vyhotovit a připojit ke zveřejněné dražební vyhlášce vždy před zahájením dražby.

⁶ Stanovisko ze dne 29.4.2003 - K postupu společnosti při přeměně podoby cenného papíru ze zaknihované na listinnou podle právní úpravy platné od 12.7.2002, dostupné na www.sec.cz

5. K aplikaci některých ustanovení zákona o veřejných dražbách

§ 33 odst. 2 zákona o podnikání na kapitálovém trhu

Na veřejnou dražbu cenných papírů se vztahuje zvláštní právní předpis upravující veřejné dražby, pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud povaha cenného papíru užití tohoto právního předpisu nevylučuje.

Uvedené ustanovení je ve věcném rozporu s ustanovením § 5 odst. 2 zákona o veřejných dražbách, které stanoví, že podle zákona o veřejných dražbách nelze dražit cenné papíry. Na zjištění platné normy nám v tomto případě nezbývá než uplatnit pravidlo *lex posterior derogat priori* a na § 33 odst. 2 zákona o podnikání na kapitálovém trhu nahlížet jako na nepřímou novelu § 5 odst. 2 zákona o veřejných dražbách, a to přesto, že zákonodárce ve změnovém zákoně (zákon č. 257/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o podnikání na kapitálovém trhu, zákona o kolektivním investování a zákona o dluhopisech) zákon o veřejných dražbách novelizoval a k platnosti § 5 odst. 2 se nevyjádřil. Na veřejnou dražbu cenných papírů se tak vztahuje zákon o veřejných dražbách v rozsahu, ve kterém neodporuje zákonu o podnikání na kapitálovém trhu a kdy užití zákona o veřejných dražbách nevylučuje povaha cenného papíru (např. prohlídka předmětu dražby, kdy je předmětem dražby zaknihovaný cenný papír). Vyloučení aplikace zákona o veřejných dražbách v tomto ustanovení se vztahuje pouze k případům, kdy je zákon o veřejných dražbách cenných papírů v rozporu se zákonem o podnikání na kapitálovém trhu a případů, kdy povaha cenného papíru nedovoluje aplikaci zákona o veřejných dražbách, např. zasílání písemností vlastníkovi předmětu dražby, pokud jím je listinný cenný papír na majitele, či již zmiňovaná nemožnost prohlídky předmětu dražby u zaknihovaných cenných papírů. Tomuto výkladu odpovídá i důvodová zpráva k § 33 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, která uvádí, že „*Na veřejnou dražbu cenných papírů se ve věcech, které zákon o podnikání na kapitálovém trhu neupravuje, vztahují ustanovení zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, která lze aplikovat na cenné papíry*“.

5.1. Účastníci dražby

Dražebník je povinen zajistit, aby se dražby nezúčastnily osoby zákonem z dražby vyloučené (viz § 3 a též § 36 odst. 6 a 7 zákona o veřejných dražbách). Protože vydražení předmětu dražby osobou z dražby vyloučenou by mohlo způsobit neplatnost dražby (viz § 24 odst. 3, resp. § 48 odst. 3 zákona o veřejných dražbách), poučí dražebník osoby, které se hodlají stát účastníky dražby, o překážkách účasti na dražbě). Neexistenci překážek dražebník přiměřeně ověřuje. Za tímto účelem je povinen vyžádat si od

osob, které se hodlají stát účastníky dražby, čestná prohlášení, že u nich nejsou dány podmínky pro jejich vyloučení z dražby (viz § 23 odst. 2, resp. § 47 odst. 2 zákona o veřejných dražbách), případně doklady tuto skutečnost prokazující.

5.2. Vyloučení některých cenných papírů z dražby

Podle § 5 odst. 1 zákona o veřejných dražbách nemohou být předmětem dražby cenné papíry, se kterými podle vykonatelného rozhodnutí soudu nebo orgánu státní správy nelze nakládat. Kromě rozhodnutí soudu tu připadá v úvahu zejména rozhodnutí Komise o uložení předběžného opatření podle § 11 zákona č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Komisi“) nebo podle § 43 odst. 1 písm. a) zákona č. 71/1967 Sb., o správní řízení (správní řád) ve znění pozdějších předpisů.

5.3. Licitátor

Podle § 8 a § 2 písm. f) zákona o veřejných dražbách je licitátorem fyzická osoba oprávněná činit jménem a na účet dražebníka úkony při dražbě. Mezi dražebníkem a licitátorem existuje právní vztah, jeho povaha se však výslovně neupravuje. Může jít jak o vztah pracovněprávní, tak dodavatelsko-odběratelský (obchodněprávní). Odpovědnost za škodu způsobenou jednáním licitátora nese vždy dražebník (viz § 63 odst. 4 zákona o veřejných dražbách). Výkon činnosti licitátora se nepovažuje za výkon odborných obchodních činností obchodníka s cennými papíry, proto licitátor nemusí disponovat oprávněním k činnosti makléře ve smyslu § 14 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu. K osobě licitátora viz též bod 6.1.2.

5.4. Zasílání a doručování písemností

Pro zasílání a doručování písemností je rozhodující § 10 zákona o veřejných dražbách. Doručování písemností probíhá zásadně prostřednictvím poštovní přepravy. V souladu s § 10 odst. 1 zákona o veřejných dražbách je nutné poštou zasílané písemnosti zasílat formou listovní zásilky dodávané do vlastních rukou s doručenkou. Za jiný přijatelný způsob předání by mohlo být považováno pouze doručení kurýrní službou či osobní doručení dražebníkem s tím však, že doručení musí být prokazatelné. Problém zde však nastává v okamžiku, kdy příjemce odmítne písemnost převzít. Vzhledem k nemožnosti použití ustanovení poštovního řádu o doručení, by bylo nutno písemnost považovat za nedoručenou.

K problémům při doručování vlastníkovvi předmětu dražby může dojít také, pokud jsou předmětem dražby listinné cenné papíry na majitele, jejichž vlastník je v prodlení s jejich převzetím, předložením či odevzdáním (nejedná se o případ dražby akcií po změně jejich podoby ze zaknihované

na listinnou, neboť dražebník má k dispozici seznam akcionářů ze Střediska cenných papírů a ke změně vlastníka nemohlo s ohledem na § 17 zákona o cenných papírech dojít). V tomto případě je třeba postupovat individuálně podle faktické znalosti či neznalosti vlastníka. Je pochopitelné, že vzhledem k neuvedení osoby, které patří práva spojená s tímto cenným papírem v textu listiny ani neexistenci seznamu či jiné evidence akcionářů může nastat situace, kdy některá ustanovení zákona o veřejných dražbách, typicky právě povinnost zaslat písemnost vlastníkově předmětu dražby, nebude možno vzhledem k povaze cenného papíru aplikovat. To však nemůže být důvodem nemožnosti provést dražbu. Ostatně i ustanovení § 214 odst. 4 obchodního zákoníku uvádí povinnost představenstva společnosti odeslat akcionáři, jehož akcie nebo zatímní listy byly prohlášeny za neplatné, zprávu o veřejné dražbě, za předpokladu, že je společnosti znám. Není-li znám, nebrání jeho nevědomost o veřejné dražbě jejímu provedení. Další povinnosti uložené představenstvu společnosti podle § 214 obchodního zákoníku však zůstávají nedotčeny.

V této souvislosti je nutno upozornit, že u nedobrovolných dražeb, kde je vlastník cenného papíru znám, nedoručení oznámení o dražbě (v případě, že vlastníkově, zástavci nebo dlužníkovi nebylo doručeno písemné upozornění o zamýšleném výkonu navrhovatelova práva a dražebník neupustil od dražby - § 46 odst. 3 zákona o veřejných dražbách a contrario) může mít za následek neplatnost dražby (viz § 48 odst. 3 zákona o veřejných dražbách), pokud se jí vlastník předmětu dražby, zástavce, je-li osobou odlišnou od vlastníka předmětu dražby, dlužník, účastník dražby, dražební věřitel nebo navrhovatel dovolá u soudu. Odlišně přistoupil zákonodárce k doručování dražební vyhlášky, jejíž nedoručení vlastníkově předmětu dražby, zástavci, je-li osobou odlišnou od vlastníka předmětu dražby, dlužníkovi, účastníkovi dražby, dražebnímu věřiteli nebo navrhovateli, v případě, že byla zaslána, nemůže být důvodem vyslovení neplatnosti dražby. Z hlediska úspory nákladů dražby je možno oznámení o dražbě a dražební vyhlášku zasílat v rámci jedné zásilky.

V případech, kdy se v zákonu o veřejných dražbách hovoří o vyzoomění určitých osob, lze si představit i jiný způsob než uvedený v § 10 odst. 1 (např. vyzoomění na centrální adrese).

5.5. Archivační povinnost a další podmínky pro postup při dražbách

Ustanovení § 9 odst. 1 zákona o veřejných dražbách ukládá dražebníkovi povinnost archivovat písemnosti související s dražbou. Identickou povinnost, avšak s určením délky archivace, ukládá obchodníkovi i § 17 zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Podle § 9 odst. 2 zákona o veřejných dražbách je dražebník povinen umožnit nahlédnutí do archivovaných písemností účastníkovi veřejné dražby. Tato povinnost se vztahuje na všechny písemnosti související s dražbou. Účastníka dražby

definuje § 2 písm. c) zákona o veřejných dražbách jako osobu přítomnou dražbě, která se dostavila za účelem činit podání a není z dražby vyloučená. Povinnost předložit písemnosti Komisi za účelem provedení státního dozoru podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu tím samozřejmě není dotčena.

Podle § 12 odst. 1 zákona o veřejných dražbách musí být místo, datum a čas zahájení dražby určeny tak, aby nebyla omezena možnost účasti na dražbě. Dle názoru Komise musí být místo, datum a čas konání dražby voleny tak, aby byla zajištěna dostatečná ochrana zájmů vlastníků cenných papírů, navrhovatele i účastníků dražby.

Způsob úhrady ceny, podmínky předání předmětu dražby vydražiteli a minimální příhoz musí být stanoveny s ohledem na zvláštnosti a hodnotu předmětu dražby. Nesmí být stanoveny za účelem omezení zájmu o účast na dražbě (viz § 12 odst. 2 zákona o veřejných dražbách). Minimální příhoz by tak neměl překročit jednu setinu nejnižšího podání. Jinak platí obdobně, co bylo uvedeno k § 12 odst. 1 zákona o veřejných dražbách.

5.6. Odhad ceny předmětu dražby

Podle § 13 odst. 1 zákona o veřejných dražbách zajistí dražebník odhad ceny předmětu dražby v místě a čase obvyklé. Cenu v místě a čase obvyklou je nutno chápat jako cenu tržní (viz rovněž „cena obvyklá“ v § 2 odst. 1 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů). Při nedobrovolné veřejné dražbě investičních cenných papírů (§ 3 odst. 2 zákona o podnikání na kapitálovém trhu) je obchodník povinen zajistit ocenění předmětu dražby znaleckým posudkem, pokud se rozhodl (s respektem k § 47 odst. 15 a § 49 odst. 3 zákona o veřejných dražbách) stanovit nejnižší podání ve výši přesahující 100.000 Kč. V opačném případě lze znalecký posudek nahradit zápisem o odhadu ceny předmětu dražby.

Provede-li odhad ceny předmětu dražby dražebník sám, vyhotoví o tom zápis, ve kterém uvede alespoň datum vyhotovení odhadu, seznam osob, které se na něm podílely, výčet skutečností a postupů, které použily, a odhadovanou cenu předmětu dražby. Je přitom povinen shromáždit maximálně účelné množství informací, aby bylo možno s co největší objektivitou stanovit cenu cenných papírů, jež jsou předmětem dražby, v souladu s § 13 odst. 1 zákona o veřejných dražbách.

Znalecký posudek (zápis o odhadu ceny) o zjištění ceny předmětu dražby tvoří u nedobrovolných dražeb investičních cenných papírů přílohu dražební vyhlášky. Obdobnou úpravu obsahoval zákon o cenných papírech pro prospekt, resp. užší prospekt cenného papíru. Zákon o podnikání na kapitálovém trhu však na rozdíl od zákona o cenných papírech již neobsahuje ustanovení, že znalecký posudek musí být uveřejněn způsobem stejným jako dražební vyhláška. Z jednotlivých ustanovení zákona

o veřejných dražbách nelze dovodit, že by příloha sledovala osud dražební vyhlášky a musela být stejným způsobem zasílána či uveřejňována. Znalecký posudek (zápis o odhadu ceny) však bude vždy přílohou „podepsaných“ stejnopisů dražební vyhlášky (§ 43 odst. 7 zákona o veřejných dražbách), tedy jako příloha vyhlášky archivován podle § 9, bude součástí k protokolu o provedené dražbě podepisovaného podle § 50 odst. 4 a součástí potvrzení o nabytí vlastnictví podle § 54 odst. 4 zákona o veřejných dražbách.

Obchodník s cennými papíry je vždy povinen znalecký posudek či zápis o odhadu ceny předmětu dražby uchovávat na základě archivační povinnosti a na výzvu jej předložit Komisi.

Pokud je to možné, je přípustné znalecký posudek či zápis o odhadu ceny předmětu dražby uveřejnit. Touto větší informační otevřeností lze přispět k vyššímu zájmu o dražené cenné papíry.

5.6.1. Znalecký posudek zpracovaný pro účely veřejné dražby

Znalecký posudek zpracovaný pro zjištění odhadu ceny předmětu dražby musí splňovat obecně uznávaná kritéria kvality, jež jsou kladena na znalecké posudky zabývající se odhadem tržní hodnoty. Pro účely veřejných dražeb platí obdobně jako základní kvalitativní rámec Metodika Komise - Znalecké posudky pro účely povinných nabídek převzetí a veřejných návrhů smluv o koupi účastnických cenných papírů (ZNAL).⁷ S ohledem na odlišný účel ocenění a standard hodnoty je nutné požadavky ZNAL modifikovat zejména v následujících bodech.

Standard hodnoty (bod. 4.2 ZNAL)

Pro účely veřejných dražeb je hledanou cílovou hodnotou **tržní hodnota akcií, jež jsou předmětem veřejné dražby** (tj. ne hodnota akcií určená jako alikvótní podíl na tržní hodnotě čistého obchodního majetku oceňovaného podniku). Tento standard odpovídá požadavkům ustanovení § 13 odst. 1 zákona o veřejných dražbách.

Standard hodnoty je odůvodněn charakterem a účelem procesu nucené veřejné dražby. Účelem procesu je umožnit společnosti prodat akcie, jež zůstaly nevyzvednuté v důsledku nečinnosti jejích vlastníků, a to způsobem, kterým osloví potenciálně větší množství zájemců. Odhadnutá hodnota majetku určená znaleckým posudkem je v tomto případě indikativní veličinou, od které se částečně odvíjí nejnižší podání ve veřejné dražbě (viz ustanovení § 47 odst. 15 zákona o veřejných dražbách) a dále významnou informací o hodnotě majetku, která je sdělena potenciálním účastníkům veřejné dražby. Ocenění tedy musí respektovat všechny podstatné

⁷ http://www.sec.cz/download/Standpoint/INS_Znal_260804.pdf

charakteristiky dražených akcií, mezi něž patří např. i možný minoritní charakter draženého akciového podílu (tato skutečnost ovlivňuje hodnotu draženého akciového podílu pro všechny účastníky dražby kromě majoritního a významných minoritních akcionářů dané společnosti). **Hodnota akcií určená jako výstup ocenění je pak veličinou, která může být přeměněna v realizovanou cenu při optimálním průběhu nedobrovolné veřejné dražby a je akceptovatelná pro všechny účastníky veřejné dražby bez ohledu na to, jaké další majetkové podíly mají v dané společnosti. Tato hodnota je pro účastníky veřejné dražby významnou informací.**

Srážky za minoritní podíly (ZNAL: Příloha 2, bod 2.9)

Přijatý standard hodnoty pro účely nedobrovolné veřejné dražby umožňuje ve výjimečných případech použití srážek s ohledem na případný minoritní charakter draženého akciového podílu. Rozhodne-li se zhotovitel ocenění předmětu dražby k takovému snížení, musí tento svůj krok náležitě odůvodnit, uvést na základě jakých důvodů je hodnota nabízených akcií nižší a musí též náležitě odůvodnit i výši použité srážky.

Literatura zabývající se teorií oceňování nedává jednoznačné doporučení pro relativní výši srážek za minoritu. Podle názoru Komise v případě velmi vysokých srážek za minoritní podíly hrozí nebezpečí, že znalec pro ocenění přijímá nesprávný předpoklad významně iracionálně se chovajících ostatních vlastníků oceňované společnosti, kteří společnost neprovozují s cílem dosahovat z jejího podnikání ekonomických užitků, a jimi jmenované statutární orgány nehosponaří řádně se svěřeným majetkem. Implicitní přijetí tohoto předpokladu v ocenění může vést k významnému snížení zjištěné hodnoty oproti hodnotě tržní.

ZNAL též pracuje s veličinami, které jsou typické pro povinné nabídky převzetí a veřejné návrhy smlouvy, jako jsou prémiová cena, průměrná cena. V případě některých společností, jejichž akcie jsou předmětem nucené veřejné dražby, může být též možné zjistit veličinu, jež odpovídá průměrné ceně pro účely povinných nabídek převzetí, ovšem vypovídací schopnost takovéto hodnoty musí být hodnocena velmi skepticky zejména s ohledem na likviditu konkrétních akcií.

5.6.2. Odpovědnost obchodníka s cennými papíry za kvalitu znaleckého posudku vypracovaného znalcem či znaleckým ústavem

Odborná péče obchodníka s cennými papíry jako dražebníka cenných papírů v souvislosti s vypracováním znaleckého posudku u nedobrovolných dražeb zahrnuje především jeho odpovědnost za výběr odborně způsobilého znalce a za poskytnutí pravdivých, úplných a dostačujících podkladů pro vypracování znaleckého posudku. Jako profesionál v oblasti finančního

trhu, kde určování hodnoty investičních nástrojů je jednou ze základních činností, by obchodník – dražebník měl být jistě způsobilý učinit si určitý úsudek o hodnotě jím dražených cenných papírů.

Ačkoli je obchodník s cennými papíry profesionál, nelze u něj s ohledem na rozsah povolení k poskytování investičních služeb vždy předpokládat odbornou způsobilost totožnou se znalostmi znalce a požadovat po něm přezkoumání znaleckého posudku na shodné úrovni, jako by bylo jeho případné přezkoumání jiným znalcem⁸. Ovšem, jak je uvedeno výše, obchodník by měl mít určitou rámcovou představu o ceně jím dražených cenných papírů a v případě, že by se cena určená znalcem od této jeho představy odchylovala podstatným způsobem, měl by požádat znalce o vysvětlení, a nebylo-li by toto uspokojivé, měl by nechat takový posudek přezkoumat jiným znalcem.

Nedostatek odborné péče obchodníka – dražebníka v souvislosti s nepřiměřeností ceny určené znaleckým posudkem lze jistě dovozovat v krajních případech, kdy se cena určená znaleckým posudkem zcela zjevně odchyluje od ceny zjistitelné za použití základních ekonomických znalostí, případně kdy je posudek zjevně nedostatečný (chybí odůvodnění, zcela neúměrná stručnost, apod.).

V případě, že by obchodník dospěl k závěru, že znalec nevykonával svou znaleckou činnost při vypracování posudku řádně, lze doporučit, aby o tomto podezření informoval orgán, který znalce jmenoval (tj. předsedu krajského soudu, v obvodu jehož působnosti má znalec bydliště, či ministra spravedlnosti – § 3 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů, § 1 vyhlášky č. 37/1967 Sb.). Pojal-li by obchodník důvodné podezření, že znalec úmyslně vypracoval nepravdivý, hrubě zkreslený či neúplný posudek, bylo by vhodné, aby podal na tohoto znalce trestné oznámení pro trestný čin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 175 trestního zákona. Zda tak obchodník učiní, však není předmětem státního dozoru.

5.7. Dražební jistota

Dražební jistotou je zajištění budoucích závazků účastníků dražby ve stanovené výši a formě. Stanovení dražební jistoty je právo dražebníka, nikoli povinnost.

V souladu s § 20 odst. 1 písm. f), resp. § 43 odst. 1 písm. f) zákona o veřejných dražbách je v dražební vyhlášce nezbytné uvést všechny náležitosti dražební jistoty, pokud ji dražebník požaduje, tedy způsob

⁸ Tuto obchodníkovu schopnost jistě dokládá povolení k poskytování doplňkové investiční služby „poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, průmyslové strategie a s tím souvisejících otázek, jakož i poskytování porad a služeb týkajících se přeměn společností nebo převodů podniků“.

a lhůtu pro její složení, číslo účtu a adresu místa, kde má být dražební jistota složena, co představuje doklad o složení dražební jistoty, výši dražební jistoty a způsob jejího vrácení. Dražební jistota může být složena v penězích (hotově či na účet) nebo ve formě bankovní záruky. Je nepřípustné skládat dražební jistotu směnkou či zápočtem vůči dražebníkovi či dokonce dlužníkovi (analogicky s § 29 odst. 7, resp. § 52 odst. 5 zákona o veřejných dražbách). Pro všechny způsoby skládání dražební jistoty platí povinnost poskytnutí stejné lhůty pro složení. K jednotlivým druhům složení dražební jistoty je třeba dodat, že dražebník by měl precizovat i zdánlivé drobnosti (např. jaké platební karty přijímá), aby při skládání dražební jistoty nedocházelo k nedorozuměním. Vzhledem k tomu, že na účastníky dražby nelze klást další podmínky než ty uvedené v dražební vyhlášce a v zákoně (§ 23 odst. 3, resp. § 47 odst. 4 zákona o veřejných dražbách), mohl by být dražebník donucen vzhledem ke své nezpůsobilosti přijmout nabízené plnění, k vpuštění účastníka dražby, který dražební jistotu nezaplatí.

Dražebník je ze zákona povinen umožnit složení dražební jistoty v penězích i ve formě bankovní záruky. Jaké způsoby složení dražební záruky v penězích umožní, záleží na něm, případně na jeho dohodě s navrhovatelem dražby.

Nesložení dražební jistoty v případě, že je požadována, má pro účastníka dražby za následek vyloučení z účasti na dražbě.

5.8. Prohlídka předmětu dražby

Z nové právní úpravy veřejných dražeb cenných papírů vyplývá povinnost dražebníka umožnit účastníkům dražby prohlídku předmětu dražby. Tato povinnost se omezuje pouze na veřejné dražby listinných cenných papírů, neboť u zaknihovaných cenných papírů možnost provedení prohlídky vylučuje povaha cenného papíru.

Termín prohlídky předmětu dražby musí být uveden v dražební vyhlášce. Přesahuje-li nejnížší podání 1 000 000 Kč, musí být umožněna účastníkům dražby prohlídka předmětu dražby alespoň ve dvou termínech uvedených v dražební vyhlášce, které nesmí být stanoveny na stejný den.

Vzhledem k často značné hodnotě dražených cenných papírů vznikají pro obchodníka s cennými papíry zvýšené nároky na zajištění bezpečnosti předmětu dražby. Komise v této souvislosti nepovažuje za porušení povinnosti jednat s odbornou péčí, pokud obchodník s cennými papíry umožní prohlídku pouze jednoho cenného papíru z každé emise dražených cenných papírů.

5.9. Organizace dražby a zjištění právního stavu

5.9.1. Obecné požadavky na organizaci dražby

Dražebník přiměřeně prověří, zda se účastníky dražby nehodlají stát osoby, které jimi být nesmějí podle § 3 a § 36 odst. 6 a 7 zákona o veřejných dražbách.

V souladu s § 37 zákona o veřejných dražbách je dražebník oprávněn, prokáže-li se řádně uzavřenou smlouvou o provedení dražby, získat od osoby oprávněné k vedení evidence investičních nástrojů všechny údaje o cenných papírech, které jsou předmětem dražby, ve stejném rozsahu, v jakém je oprávněn tyto údaje požadovat vlastník cenných papírů. Osoba oprávněná k vedení evidence investičních nástrojů je povinna žádosti dražebníka vyhovět, aby se dražebník mohl seznámit zejména s existencí a náležitostmi práv k předmětu dražby. Věřitelé jsou povinni na žádost dražebníka poskytnout potřebnou součinnost ke zjištění pravosti a výše pohledávek.

5.9.2. Dražba zastavených cenných papírů

Jednotlivá ustanovení § 36 zákona o veřejných dražbách se pro dražbu zastavených cenných papírů použijí, pokud je lze aplikovat na dražby věci movitých jako realizace zástavy a pokud zákon o podnikání na kapitálovém trhu nestanoví jinak.

Ve smyslu § 36 odst. 1 zákona o veřejných dražbách je dražebník především povinen zjistit, zda je návrh dražebního věřitele důvodný. Oproti úpravě zákona o veřejných dražbách však návrh dražebního věřitele nemusí být podložen exekučním titulem. Na základě § 33 odst. 7 zákona o podnikání na kapitálovém trhu může obchodník s cennými papíry provést nedobrovolnou dražbu též, prokáže-li mu navrhovatel, že vlastník cenného papíru je v prodlení s převzetím, předložením nebo odevzdáním listinného cenného papíru, přestože byl upozorněn na možný prodej cenného papíru v dražbě, nebo pokud není řádně a včas splněna pohledávka zajištěná zástavním právem k cennému papíru podle zákona o cenných papírech. Nedobrovolnou dražbu tak lze v těchto případech provést i bez exekučního titulu (tj. bez vykonatelného soudního rozhodnutí, vykonatelného rozhodčího nálezů nebo vykonatelného notářského zápisu), je-li obchodníkovi dostatečně prokázáno, že jsou splněny požadavky pro provedení veřejné dražby stanovené v § 44 zákona o cenných papírech, § 112, § 113 zákona o podnikání na kapitálovém trhu nebo § 214 obchodního zákoníku.

Ustanovení § 44 zákona o cenných papírech podmiňuje realizaci zástavního práva k cennému papíru

- a) existencí pohledávky zajištěné zástavním právem k cennému papíru, která nebyla řádně a včas splněna, a
- b) informováním zástavce zástavním věřitelem o zamýšleném prodeji.

Zákonodárce touto cestou posiluje uhrazovací funkci zástavního práva k cennému papíru tím, že umožňuje zástavnímu věřiteli uspokojení zajištěné pohledávky bez exekučního titulu. Tím však nezabavuje obchodníka s cennými papíry povinnosti kvalifikovaným způsobem posoudit splnění podmínek dražby, které stanoví zákon o cenných papírech.

Dražebník se tedy vždy přesvědčí o existenci pohledávky a platné zástavní smlouvy nebo o jiném zápisu dokládajícím, že zástavní právo vzniklo tak, jak udává navrhovatel (zápis v evidenci investičních nástrojů vedené k tomu oprávněnou osobou, odpovídající zástavní rubopis apod.), a v souladu s § 39 odst. 3 zákona o veřejných dražbách se ujistí, zda je pohledávka zajištěná zástavním právem splatná a zda byli zástavce i dlužník písemně upozorněni na zamýšlenou realizaci zástavního práva ve veřejné dražbě.

Je třeba zdůraznit, že ačkoliv § 44 odst. 1 zákona o cenných papírech výslovně ukládá informovat o zamýšlené dražbě pouze zástavce, bude třeba vždy trvat na tom, aby zástavní věřitel, resp. obchodník s cennými papíry informoval též zástavního dlužníka, nejedná-li se o totožnou osobu se zástavcem. Extenzivní výklad v tomto smyslu je naprosto nezbytný – zákonodárce zřejmě vycházel z nesprávné představy, že zástavce a dlužník je jedna a táž osoba, což ovšem nemusí být ve všech případech pravda.

Obchodník s cennými papíry je povinen si před realizací zástavy zjistit nejen, zda byl dlužník řádně informován, ale také jeho stanovisko k prodeji. Existují-li poté pochybnosti o existenci nesplacené pohledávky, provede obchodník s cennými papíry dražbu jen na základě předložení dalších důkazních prostředků, které pochybnosti odstraní, popř. vykonatelného soudního rozhodnutí nebo rozhodčího nálezu či jiného exekučního titulu. Ověření podkladu pro provedení dražby představuje nezbytnou součást odborné péče obchodníka s cennými papíry nejen vůči navrhovateli dražby, ale především vůči vlastníkovi cenných papírů, které se mají v dražbě prodat.

5.9.3. Dražba nepřevzatých cenných papírů:

Při provádění dražby cenných papírů vlastníka, který je v prodlení s jejich převzetím, předložením nebo odevzdáním je dražebník povinen vyžádat si od navrhovatele doklady prokazující, že dodržel příslušná ustanovení zákona o podnikání na kapitálovém trhu (§ 112, § 113) a obchodního zákoníku (§ 209, § 214) a návrh na provedení veřejné dražby je tak oprávněný. Povinnost zveřejnění rozhodnutí představenstva emitenta podle § 112 a § 113 zákona o podnikání na kapitálovém trhu i podle § 214 odst. 1 obchodního zákoníku je splněna pouze za předpokladu, že obsahuje

jmenovité upozornění na následky nepředložení nebo nevrácení akcií. Pouhé uvedení odkazu na postup v souladu s § 112, § 113 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, resp. § 214 obchodního zákoníku nelze považovat za splnění dané povinnosti.

Pro možnost prokázání splnění této povinnosti je dražebník povinen opatřit si kopii dokladů potvrzujících splnění povinnosti navrhovatele dražby.

5.10. Odměna dražebníka a náklady dražby

Výše odměny dražebníka se řídí § 38 zákona o veřejných dražbách. Sjednaná výše odměny dražebníka bez daně z přidané hodnoty nesmí překročit 10 % z ceny dosažené vydražením, nejméně však činí 1 000 Kč a nejvýše 1 000 000 Kč zvýšených o 1 % z ceny dosažené vydražením přesahující 10 000 000 Kč. Odměna dražebníka tvoří spolu s náklady účelně vynaloženými dražebníkem na materiální a organizační zabezpečení přípravy a průběhu dražby součástí nákladů dražby ve smyslu § 2 písm. m) zákona o veřejných dražbách. Demonstrativní výčet dražebníkem účelně vynaložených nákladů obsahuje § 2 písm. m) zákona o veřejných dražbách. Podle § 51 odst. 1 téhož zákona se náklady dražby hradí z jejího výtěžku, pokud zákon nebo smlouva o provedení dražby nestanoví jinak (např. je hradí přímo navrhovatel dražebníkovi nebo je nese dražebník, nelze však sjednat, aby je hradila třetí osoba).

Odměna dražebníka je poskytována dražebníkovi za poskytnutí služby, která spočívá v organizování veřejné dražby. Odměnu tedy nelze vnímat pouze jako částku, která představuje pro dražebníka čistý zisk, kdy by veškeré náklady, které dražebník v souvislosti s provedením dražby vynaložil, byly hrazeny zvlášť (vedle dražebnickovy odměny) z ceny dosažené vydražením. Za dražebníkem účelně vynaložené náklady na materiální a organizační zabezpečení přípravy a průběhu dražby tak nelze považovat náklady, které dražebníkovi vzniknou v souvislosti s tím, že některou svou povinnost (např. zpracování dražební vyhlášky, v případě některých dražeb cenných papírů i prospektu cenného papíru a rovněž odměnu licitátorovi, který není jeho zaměstnancem atd.) zadá třetímu subjektu. S určitým zobecněním lze konstatovat, že odměna za provedení dražby představuje mimo dražebnickovy provize též náhradu nákladů (zejména personálních) dražebníkovi vzniklých při plnění povinností uložených mu zákonem o veřejných dražbách, resp. zákonem o podnikání na kapitálovém trhu (včetně případných nákladů vzniklých později v souvislosti s vedením soudního sporu). Náklady na materiál, které mu v této souvislosti vzniknou (papír, barva do tiskárny) jsou však již účelně vynaložené náklady na **materiální** zabezpečení přípravy a průběhu dražby. Za účelně vynaložené náklady na **organizační** zabezpečení přípravy a průběhu dražby lze považovat náklady na nájem prostor, kde se má veřejná dražba konat, poštovné (v souvislosti s doručením oznámení o dražbě,

dražební vyhlášky, protokolu o provedené dražbě apod.), cestovné (je-li účelné konat dražbu mimo sídlo dražebníka), náklady vynaložené na zajištění znaleckého posudku (v případech uvedených v § 13 odst. 1 zákona o veřejných dražbách, je-li splněn požadavek v § 33 odst. 5 zákona o podnikání na kapitálovém trhu) a náklady za uveřejnění příslušných dokumentů na centrální adrese.

Jistý restriktivní výklad pojmu „náklady účelně vynaložené dražebníkem na materiální a organizační zabezpečení přípravy a průběhu dražby“ je zejména u nedobrovolných veřejných dražeb na místě, neboť osobou, která nese veškeré náklady dražby, je zástavce, nikoli navrhovatel dražby (z tohoto důvodu zákonodárce omezil výši dražebníkovy odměny v § 38 zákona o veřejných dražbách).

Za dražebníkem účelně vynaložené náklady na materiální a organizační zabezpečení přípravy a průběhu dražby nelze v žádném případě považovat náklady spočívající v odměně poskytnuté dražebníkem třetí osobě za právní služby při přípravě a vypracování dokumentů, k jejichž vyhotovení je ze zákona povinen dražebník, stejně tak jako náklady na vyhotovení prospektu cenného papíru, je-li zákonem požadován. Ze strany dražebníka se může jednat o obcházení zákonného omezení výše jeho odměny (§ 38 zákona o veřejných dražbách).

Při stanovení nákladů dražby je třeba přísně rozlišovat, co jsou náklady dražby a co jsou pohledávky společnosti (emitenta) proti osobě, jejíž cenné papíry byly prohlášeny za neplatné, vzniklé v souvislosti s prohlášením cenných papírů za neplatné a jejich prodejem podle § 112, 113 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, resp. § 214 odst. 4 obchodního zákoníku.

Proti výtěžku z prodeje cenných papírů nelze nikdy započítat náklady vzniklé s výzvou k převzetí, předložení či odevzdání cenných papírů a dodatečnou výzvou k odevzdání, předložení, vrácení či převzetí akcií (§ 112, § 113 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, resp. § 214 odst. 1 obchodního zákoníku), které nese společnost (emitent).

U dobrovolné dražby cenných papírů platí obdobné omezení v případě, kdy je navrhovatelem dražby správce konkursní podstaty (§ 18 zákona o veřejných dražbách).

5.11. Smlouva o provedení dražby

Ustanovení § 39 zákona o veřejných dražbách upravuje mj. náležitosti smlouvy o provedení nedobrovolné dražby. Vedle náležitostí obsahových jsou zde i požadavky na formu. Smlouva musí být písemná a odstavec 8 citovaného ustanovení požaduje, aby smlouva byla podepsána před osobou, která může podpis úředně ověřit. Dodatečné uznání podpisu za vlastní se nepřipouští.

Odstavec 4 citovaného ustanovení znemožňuje dražebníku provádět veřejnou dražbu cenných papírů pro navrhovatele, který dražebníka ovládá, je dražebníkem ovládán nebo s dražebníkem jedná ve shodě. Vzhledem ke smyslu tohoto ustanovení, které má předcházet možné preferenci zájmů navrhovatele dražby dražebníkem před zájmy jiných osob na dražbě se podílejících, je třeba obdobně pohlížet i na smlouvy o provedení dražby, uzavřené mezi navrhovatelem, který má kvalifikovanou účast na dražebníku ve smyslu § 2 písm. d) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, a dražebníkem a rovněž na smlouvy o provedení dražby uzavřené mezi subjekty, mezi kterými existuje úzké propojení ve smyslu § 2 písm. f) zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

Dražebník nesmí rovněž dražit takové cenné papíry, které by zajišťovaly jeho vlastní pohledávku nebo cenné papíry, které sám vydal a jejichž vlastník je v prodlení s jejich převzetím (viz § 39 odst. 6 zákona o veřejných dražbách).

Neobsahuje-li smlouva stanovené náležitosti, je neplatná (viz § 39 odst. 11 zákona o veřejných dražbách).

Dražebník rovněž přiměřeným způsobem (např. dotazem na navrhovatele) zjistí, zdali není dán důvod pro neplatnost smlouvy o provedení dražby podle § 39 odst. 12 zákona o veřejných dražbách.

Při dobrovolné dražbě cenných papírů jsou požadavky na smlouvu o provedení dražby volnější (§ 19 zákona o veřejných dražbách), přesto vedle obsahových náležitostí uvedených v § 19 odst. 2, je nutná písemná forma.

5.12. Oznámení o dražbě

V případě dražby zastavených cenných papírů zašle dražebník oznámení všem osobám zmíněným v § 40 odst. 1 zákona o veřejných dražbách (ohledně náležitostí viz odst. 2 zmíněného ustanovení).

Podle § 40 odst. 1 zákona o veřejných dražbách zašle dražebník oznámení o dražbě též vlastníkům cenných papírů, kteří jsou v prodlení s jejich převzetím a jejichž cenné papíry se tak staly předmětem dražby. Pro vlastníky takových cenných papírů pak platí přiměřeně též ustanovení § 40 odst. 3 zákona o veřejných dražbách.

Vzhledem k povinnosti odborné péče dražebníka i vůči vlastníkům cenných papírů je třeba v oznámení o dražbě uvést i způsob, jakým se mohou vyhnout vydražení svých cenných papírů (tj. např. zaplacením pohledávky zajištěné zástavním právem či převzetím nepřevzatých cenných papírů, a to až do okamžiku zahájení dražby).

Pokud je oznámení o dražbě zasláno vlastníkům cenných papírů nejméně dva týdny před konáním dražby, je tím vzhledem ke skutečnosti, že obchodník s cennými papíry jedná jménem představenstva akciové společnosti (emitenta), splněna povinnost představenstva (emitenta) odeslat zprávu o veřejné dražbě dotčeným osobám podle § 214 obchodního zákoníku (tím není dotčena povinnost představenstva zveřejnit místo, dobu a předmět dražby podle téhož ustanovení).

Náklady vzniklé v souvislosti se zasíláním oznámení o dražbě jsou (na rozdíl od nákladů na zveřejnění místa, doby a předmětu dražby podle § 112 odst. 8 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, resp. § 214 odst. 4 obchodního zákoníku) náklady dražby.

5.13. Dražební vyhláška

Ustanovení § 20 odst. 1, resp. § 43 odst. 1 stanoví minimální obsahové náležitosti dražební vyhlášky. S ohledem na znění § 33 odst. 2 zákona o podnikání na kapitálovém trhu se toto ustanovení na dražební vyhlášku veřejné dražby cenných papírů použije v celém rozsahu s výjimkou písm. h) v případě dražby zaknihovaných cenných papírů, u kterých to jejich povaha vylučuje. V případě veřejných dražeb akcií na základě § 112, § 113 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, resp. § 214 odst. 4 obchodního zákoníku, postačí pro označení vlastníka předmětu dražby uvést, že jde o vlastníky cenných papírů, kteří jsou v prodlení s jejich předložením či převzetím ve smyslu ustanovení § 112, 113 zákona o podnikání na kapitálovém trhu (§ 214 obchodního zákoníku), s informací o tom, kde je úplný seznam vlastníků cenných papírů uveřejněn, popřípadě kde je do něj možno nahlédnout. Naproti tomu u veřejných dražeb listinných cenných papírů je třeba v dražební vyhlášce uvést jejich číselné označení.

Obchodník s cennými papíry zajistí uveřejnění dražební vyhlášky vždy na internetové stránce Komise (www.sec.cz) nejméně 15 dní před zahájením dražby (§ 20 odst. 2, resp. § 43 odst. 2 zákona o veřejných dražbách). Tato povinnost je pro nedobrovolné dražby investičních cenných papírů uložena též v § 33 odst. 5 zákona o podnikání na kapitálovém trhu a dražebník je podle tohoto ustanovení povinen v případě, že nejnižší podání přesahuje 100.000 Kč, zajistit uveřejnění na internetové stránce Komise nejméně 60 dnů před zahájením dražby.

Pokud nejnižší podání přesahuje 100 000 Kč (§ 20 odst. 3, resp. § 43 odst. 3 zákona o veřejných dražbách), je obchodník s cennými papíry povinen uveřejnit dražební vyhlášku na centrální adrese (www.centralni-adresa.cz/cadr/index.htm) nejméně 60 dnů (v případě dobrovolných dražeb 30 dnů) před zahájením dražby.

Po konzultaci s navrhovatelem zvolí obchodník s cennými papíry případně další vhodné způsoby uveřejnění dražební vyhlášky tak, aby s ohledem na hodnotu předmětu dražby, jeho povahu a náklady uveřejnění zajistil oslovení co nejširšího okruhu potenciálních účastníků dražby. Uveřejnění musí být učiněno alespoň 15 dní před zahájením dražby. Povinnost postupovat při stanovování dalších způsobů uveřejnění dražební vyhlášky s odbornou péčí tím není dotčena.

Obchodník s cenným papíry je též povinen zaslat dražební vyhlášku dražebním věřitelům, vlastníkům cenných papírů, zástavci a dlužníkovi. Nesplnění této povinnosti může vést k neplatnosti dražby na základě § 48 odst. 4 zákona o veřejných dražbách. Jestliže však dražební vyhláška nebude vlastníkovi cenného papíru, zástavci (je-li osobou odlišnou od vlastníka cenných papírů) či dlužníkovi doručena, není to, za podmínky splnění povinnosti zaslání, důvodem k vyslovení neplatnosti dražby.

Pokud jsou dražebníku ukládány v § 24, § 25, resp. § 48 a 49 zákona o veřejných dražbách povinnosti uveřejnit oznámení o zmaření dražby, oznámení o konání opakované dražby nebo oznámení o tom, že předmět dražby nebyl vydražen, učiní tak dražebník mimo způsobů stanovených zákonem též na internetové stránce Komise.

V dražební vyhlášce by měl dražebník upozornit na skutečnost, že se může zmenšit předmět dražby a úměrně k tomu i nejnižší podání, ale již se v souvislosti s tím nebude vracet poměrná část již složené dražební jistoty. Nově stanovená výše dražební jistoty by měla být snížena tak, aby svojí výší odpovídala omezením uvedeným v § 14 odst. 4 zákona o veřejných dražbách.

5.14. Upuštění od dražby

Kromě případů uvedených v § 22, resp. § 46 zákona o veřejných dražbách, upustí dražebník od dražby také, pokud mu bylo rozhodnutím Komise pro cenné papíry odejmuto nebo pozastaveno povolení k výkonu činnosti obchodníka s cennými papíry, resp. pokud bylo toto povolení změněno tak, že dražebník není oprávněn poskytovat hlavní investiční službu podle § 4 odst. 2 písm. b) zákona o podnikání na kapitálovém trhu (analogicky § 22, odst. 1 písm. i), resp. § 46 odst. 1 písm. l) zákona o veřejných dražbách) nebo pokud mu byl zákaz poskytování takové služby uložen předběžným opatřením.

5.15. Průběh dražby

Průběh dražby se řídí ustanoveními § 23, resp. § 47 a násl. zákona o veřejných dražbách, pokud jejich použití není z povahy věci nemožné (ustanovení specifická pro dražby nemovitostí).

5.16. Protokol o dražbě

Dražebník je povinen vyhotovit o průběhu dražby protokol. Jeho náležitosti stanoví § 27, resp. § 50 zákona o veřejných dražbách. Pro potřeby registrace přechodu zaknihovaného cenného papíru osobou vedoucí evidenci zaknihovaných cenných papírů je nezbytné uvádět v protokolu okamžik udělení příklepu s přesností na minuty. Toto pravidlo lze ostatně s ohledem na povahu cenných papírů doporučit při všech dražbách prováděných obchodníkem s cennými papíry. Během dražby je vhodné pořizovat videozáznam, který dražebník uchová spolu s dalšími dokumenty o průběhu dražby. Osoby přítomné v dražební místnosti by měly být v takovém případě upozorněny na skutečnost, že videozáznam je pořizován.

Obchodník s cenným papíry je podle § 50 zákona o veřejných dražbách povinen zaslat protokol o dražbě dražebním věřitelům, vlastníkům cenných papírů, zástavci a dlužníkovi, a to do 5 dnů ode dne konání dražby. V případě některých dražeb je však třeba obeslat i několik tisíc osob. S touto eventualitou nemohly tvůrci zákona o veřejných dražbách počítat. V těchto případech je zřejmé, že obchodník s cennými papíry nebude schopen v pětidenní lhůtě zaslat protokol o dražbě všem osobám. Komise v takových případech nebude nesplnění této lhůty považovat za porušení odborné péče, pokud dražebník bude s to prokázat, že učinil všechny potřebné kroky k dodržení této lhůty či jejího překročení pouze o nezbytně nutnou dobu.

5.17. Úhrada ceny dosažené vydražením, okamžik přechodu vlastnictví, potvrzení o nabytí vlastnictví a protokol o předání předmětu dražby

Ustanovení § 29 a § 30, resp. § 52 a § 53 zákona o veřejných dražbách mají kogentní povahu. Lhůty zde stanovené pro úhradu ceny dosažené vydražením nelze měnit a okamžik přechodu vlastnického práva nelze dohodnout jinak.

Potvrzení o nabytí vlastnictví podle § 31, resp. § 54 zákona o veřejných dražbách lze ve vztahu k zaknihovaným cenným papírům nahradit výpisem z evidence investičních nástrojů (§ 99 zákona o podnikání na kapitálovém trhu) prokazujícím, že cenné papíry byly připsány na účet vydražitele. Pokud byly předmětem dražby zaknihované cenné papíry, dražebník zajistí, aby změny v právech k draženým cenným papírům, ke kterým došlo v souvislosti s nabytím cenných papírů vydražitelem, byly v evidenci investičních nástrojů zaznamenány (zánik práv, připsání na příslušné

majetkové účty). Za tím účelem udělí osobě vedoucí evidenci investičních nástrojů příslušné pokyny a předloží dokumenty, které výše uvedené změny osvědčují. Osoba vedoucí evidenci investičních nástrojů tyto změny zaregistruje v souladu s § 33 odst. 6 zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Ustanovení o těchto povinnostech dražebníka by měla obsahovat smlouva o provedení dražby.

Požadavek na sepsání protokolu o předání předmětu se vztahuje pouze k dražbám, jejichž předmětem je nemovitost. Při veřejných dražbách cenných papírů tedy není třeba takový protokol sepsávat.

5.18. Odpovědnost za škodu

Odpovědnost za škodu vzniklou v souvislosti s prováděním veřejné dražby cenných papírů upravují ustanovení § 63 odst. 2 až 7 zákona o veřejných dražbách. Tato ustanovení představují vůči ostatním předpisům zvláštní úpravu. Nestanoví-li tedy zákon o veřejných dražbách odchylně, použije se na vztahy vyplývající z odpovědnosti za škodu obecná úprava (k tomu viz níže).

5.19. Právní režim vztahů vznikajících při dražbě

Právní vztahy upravené zákonem o veřejných dražbách se řídí občanským zákoníkem, pokud není stanoveno jinak (§ 65 zákona o veřejných dražbách). Takovým ustanovením je zejména § 63 upravující zvláštní odpovědnost jednotlivých osob. Smlouva o provedení dražby cenných papírů se bude řídit ustanoveními § 488 a násl. občanského zákoníku.

Odpovědnost obchodníka s cennými papíry za škodu způsobenou porušením zákona o veřejných dražbách je pak třeba s ohledem na § 63 odst. 4 zákona o veřejných dražbách považovat za prostou objektivní odpovědnost. Liberačním důvodem je prokázání, že škodě nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze po něm spravedlivě požadovat. Bez možnosti liberace pak obchodník odpovídá za škodu způsobenou třetím osobám postupem licitátora.

Za porušení povinností stanovených v § 33 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, stejně tak jako porušení dražebního řádu odpovídá obchodník s cennými papíry podle § 192 zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Opět se jedná o prostou objektivní odpovědnost a liberačním důvodem je prokázání, že obchodník s cennými papíry vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby zabránil porušení právní povinnosti.

Mezi dražebníkem a zástavcem nebo jiným vlastníkem draženého cenného papíru neexistuje žádný přímý vztah založený smlouvou. Přesto je nutno na tyto osoby nahlížet jako na zákazníky obchodníka s cennými papíry. Obchodník s cennými papíry tak má vůči těmto osobám povinnost jednat kvalifikovaně, čestně a spravedlivě, v jejich nejlepším zájmu a s odbornou péčí.

Zástavní věřitel, resp. představenstvo akciové společnosti či emitent prodává cenné papíry prostřednictvím obchodníka s cennými papíry na účet zástavce resp. osoby, jejíž cenné papíry byly prohlášeny za neplatné (§ 44 odst. 2 zákona o cenných papírech resp. § 112 odst. 8 zákona o podnikání na kapitálovém trhu nebo § 214 odst. 4 obchodního zákoníku). Obchodník s cennými papíry tak prodává cenné papíry na základě přímého zastoupení těchto navrhovatelů dražby. Primárním zákazníkem obchodníka s cennými papíry je však zástavce (resp. osoba, jejíž cenné papíry byly prohlášeny za neplatné podle 112 zákona o podnikání na kapitálovém trhu nebo § 214 obchodního zákoníku) jako vlastník prodávaného cenného papíru. Je to totiž právě tato osoba, která bezprostředně ponese ve své majetkové sféře důsledky prodeje cenných papírů. Zájmy zástavce (vlastníka neodevzdaného či nepřevzatého cenného papíru) jako vlastníka cenných papírů není proto možné při veřejné dražbě cenných papírů ignorovat.

Povinnost obchodníka s cennými papíry respektovat v co nejvyšší míře zájmy zástavce (vlastníka neodevzdaných či nepřevzatých cenných papírů) vyplývá také z jiných zákonných ustanovení. Povinnost poskytovat služby s odbornou péčí (§ 15 odst. 1 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu) zahrnuje také povinnost jednat tak, aby nedocházelo ke zbytečnému poškozování zájmů zástavce (vlastníka neodevzdaných či nepřevzatých cenných papírů). Při organizaci veřejné dražby postupuje obchodník s cennými papíry s odbornou péčí pouze tehdy, pokud dostatečně zjistí zájem zástavce (vlastníka neodevzdaných či nepřevzatých cenných papírů) a zohlední tyto zájmy při nastavení podmínek prodeje. Pokud při organizaci veřejné dražby nastane možnost jednat několika způsoby, je obchodník s cennými papíry povinen volit ten způsob, který nejméně poškozuje zástavce (vlastníka neodevzdaných či nepřevzatých cenných papírů). Pokud obě varianty postupu povedou k uspokojení zástavního věřitele, musí obchodník s cennými papíry zvolit tu, která je v souladu se zájmem zástavce. Tato povinnost vyplývá také z obecné právní zásady *neminem laedere*, podle které nesmí subjekt při výkonu svého práva zbytečně poškozovat zájmy druhých.

6. Státní dozor nad veřejnými dražbami cenných papírů

6.1. Schvalování dražebního řádu

§ 33 odst. 3 zákona o podnikání na kapitálovém trhu

Pravidla organizování veřejné dražby cenných papírů upraví dražebník cenných papírů dražebním řádem.

§ 33 odst. 4 zákona o podnikání na kapitálovém trhu

Dražební řád a každou jeho změnu schvaluje Komise. Jestliže Komise neodešle žadateli do 30 dnů ode dne doručení žádosti o schválení dražebního řádu nebo jeho změny rozhodnutí o této žádosti, proti kterému lze podat rozklad, platí, že dražební řád nebo jeho změna byly schváleny. Pokud je řízení přerušeno, lhůta podle věty první neběží.

6.1.1. Věcné předpoklady

S ohledem na předmět dražby musí být žadatel oprávněn poskytovat uvedené služby alespoň ve vztahu k investičním instrumentům podle § 3 odst. 1 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, tedy k investičním cenným papírům.

V žádosti o schválení dražebního řádu obchodník s cennými papíry uvede stručný popis podnikatelského záměru v oblasti organizování veřejných dražeb, zejména pak předpokládaný rozsah poskytování této služby (například očekávanou četnost organizace dražeb), ve vztahu k jakému okruhu zákazníků a pro jaký typ předmětu dražby (dražby zastavených cenných papírů / dražby cenných papírů, jejichž vlastník je v prodlení s převzetím, předložením nebo odevzdáním) hodlá tyto služby poskytovat. Pokud to není uvedeno v jiném dokumentu předkládaném společně se žádostí o schválení dražebního řádu, uvede obchodník s cennými papíry předpokládané způsoby uveřejňování dražebních vyhlášek.

K žádosti o schválení dražebního řádu obchodník s cennými papíry přiloží

- vzorovou smlouvu o provedení dražby a
- vzorovou dražební vyhlášku.

6.1.2. Personální předpoklady

Součástí žádosti musí tvořit podrobný popis personálního zajištění organizace veřejné dražby cenných papírů. Obchodník s cennými papíry v žádosti uvede kolik osob, s jakou kvalifikací a jakým konkrétním způsobem se bude na veřejné dražbě cenných papírů podílet. Jmenovitě je třeba uvést, koho bude obchodník s cennými papíry využívat jako licitátora, a to spolu s přehledem jeho (jejich) dosavadní odborné praxe zejména

v oblasti veřejných dražeb a případně dalšími dokumenty dokládajícími jeho (jejich) způsobilost kvalifikovaně vykonávat činnost licitátora. Obchodník s cennými papíry dále popíše právní vztah mezi ním a licitátorem.

V žádosti se dále vyjmenují osoby odpovědné za organizaci a dohled nad dražbou, včetně jejich funkce nebo pracovního zařazení ve společnosti obchodníka s cennými papíry, a označení osob pověřených podepisovat za dražebníka protokol o dražbě. Stejně údaje uvede žadatel o osobách, které vyhotovují nebo pracují s dokumenty souvisejícími s veřejnou dražbou, zejména zaměstnanci obchodníka, kteří budou oceňovat dražené cenné papíry nebo uvedení osob, které budou pro obchodníka zpracovávat znalecký posudek o dražených cenných papírech, nebo které vyhotovují protokol o dražbě.

6.1.3. Organizační předpoklady

Obchodník s cennými papíry popíše způsob, jakým zajistí organizaci veřejné dražby, zejména jaké materiální a lidské prostředky pro organizaci veřejných dražeb cenných papírů zajistí z vlastních zdrojů a jaký předpokládá podíl třetích osob a prostředků třetích osob smluvně zajištěných pro provádění dražby, včetně konkrétního způsobu jejich zapojení. Pokud zapojení externích osob bude mít ve vztahu k veřejným dražbám povahu odborné činnosti, uvede obchodník s cennými papíry údaje, případně předloží doklady svědčící o kvalifikaci a způsobilosti těchto osob provádět příslušné činnosti.

6.1.4. Dražební řád

Dražební řád musí zaručovat organizování veřejné dražby cenných papírů v souladu se zákonem a současně dostatečnou ochranu zájmů vlastníka cenných papírů, navrhovatele i účastníků dražby.

Jednotlivá ustanovení dražebního řádu musí tedy být v souladu s relevantními ustanoveními právních předpisů, upravujících nebo souvisejících s problematikou veřejných dražeb cenných papírů. Dražební řád jako celek musí být dostatečně komplexní, upravující všechny podstatné situace při provádění veřejné dražby. Dražební řád stanoví taková pravidla pro provádění dražby, jejichž dodržení zabrání protiprávnímu jednání příslušných osob, které by zejména mohlo zmařit průběh dražby nebo vést k poškození některé ze zúčastněných osob. Dražební řád musí být dostatečně určitý, jednoznačný a musí přesně stanovit práva a povinnosti jednotlivých osob zúčastněných na dražbě. To je dosaženo mimo jiné tím, že dražební řád neodkazuje na jednotlivá ustanovení právních předpisů, ale práva a povinnosti osob zúčastněných na dražbě přímo uvádí.

6.2. **Kontrola provádění veřejné dražby cenných papírů**

Státní dozor nad činností dražebníků – obchodníků s cennými papíry při vlastním provádění veřejných dražeb cenných papírů vykonává Komise (§ 135 odst. 1 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu).

Pokud zákon o veřejných dražbách hovoří o oprávněních nebo povinnostech zaměstnanců příslušného živnostenského úřadu nebo ministerstva, rozumí se tím ve vztahu k veřejným dražbám cenných papírů zaměstnanci Komise oprávnění vykonávat státní dozor. Přístup do prostor, v nichž bude probíhat dražba, musí tedy dražebník umožnit kromě osob uvedených v § 23, resp. § 47 zákona o veřejných dražbách rovněž zaměstnancům Komise pověřeným výkonem státního dozoru.

Dále je Komise oprávněna zasáhnout pro porušení § 33 odst. 1, 3 a 4 zákona o podnikání na kapitálovém trhu v případě, kdy by veřejné dražby cenných papírů organizovala osoba bez schváleného dražebního řádu.

6.3. **Povinnost uveřejnit prospekt**

Povinnost uveřejnit při veřejné dražbě cenných papírů (užší) prospekt cenného papíru souvisí s otázkou, zda se při veřejné dražbě cenných papírů jedná o veřejnou nabídku cenných papírů ve smyslu § 34 zákona o podnikání na kapitálovém trhu. V současném zákoně o podnikání na kapitálovém trhu není, na rozdíl od dřívějšího znění zákona o cenných papírech, výslovně uvedeno, že se veřejná dražba považuje za veřejnou nabídku cenných papírů, a proto je třeba při posouzení, zda se o veřejnou nabídku jedná, vycházet z definice v § 34 zákona o podnikání na kapitálovém trhu a negativního vymezení veřejné nabídky v § 36 zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Vzhledem ke specifické povaze veřejné dražby, kdy předmět dražby (dražené cenné papíry) nabývá jediný vydražitel (investor) najdou zásadně naplnění ustanovení § 36 odst. 1 písm. d) nebo e) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. S jedinou výjimkou totiž budou nabízeny cenné papíry jejichž prodejní cena (nabídka, již je udělen příklep) nepřesáhne celkem v korunách českých částku odpovídající 40 000 eur, nebo nejnižší možná investice pro jednoho investora je v korunách českých částka odpovídající 40 000 eur. Onou výjimkou je případ, kdy se dražebník rozhodne, se zohledněním pravidel uvedených v bodu [4.2.](#), dražit postupně jako několik předmětů dražby cenné papíry jedné emise a celkový součet nabídek, jimž byl udělen příklep přesahuje (resp. bude zřejmě přesahovat) částku v českých korunách odpovídající 40 000 eur. Vše samozřejmě za předpokladu, že není splněn některý bod v § 36 zákona o podnikání na kapitálovém trhu a o veřejnou nabídku se nejedná z tohoto důvodu. Na takovou veřejnou nabídku se pak vztahují všechny obvyklé povinnosti, včetně povinnosti uveřejnit (užší) prospekt cenného papíru.

7. Výplata výtěžku z prodeje akcií

Výplata výtěžku z prodeje akcií dotčeným osobám není otázkou bezprostředně spjatou s povinnostmi obchodníka s cennými papíry při organizování veřejné dražby cenných papírů, nicméně se v této souvislosti objevuje množství dotazů a Komise považuje za vhodné se k této otázce vyjádřit. Níže uvedené se obdobně vztahuje na výplatu výtěžku z prodeje cenných papírů emitentem podle § 112 odst. 9 zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

§ 214 odst. 4 obchodního zákoníku

Výtěžek z prodeje akcií nebo zatímních listů po započtení pohledávek společnosti proti dotčené osobě vzniklých v souvislosti s prohlášením jejích akcií za neplatné a prodejem akcií vyplatí společnost bez zbytečného odkladu dotčené osobě nebo jej uloží do úřední úschovy.

Prodej akcií ve veřejné dražbě obchodníkem s cennými papíry se uskutečňuje sice na účet dotčené osoby, avšak z poslední věty § 214 odst. 4 obchodního zákoníku nepochybně plyne, že povinnost k vyplacení výtěžku dotčeným osobám je primárně stanovena pro společnost (emitenta), navrhovatele dražby, které obchodník s cennými papíry výtěžek dražby po vypořádání nákladů dražby předá. Nic však nebrání (a v praxi se tak často děje) společnosti, aby na smluvním základě pověřila tímto vyplacením obchodníka s cennými papíry. Obchodník s cennými papíry tak poté činí podle pokynů společnosti nebo na základě vlastních údajů o nákladech dražby a pohledávek společnosti proti dotčené osobě vzniklých společností v souvislosti s prohlášením jejích akcií za neplatné a prodejem akcií. Za tím účelem je obchodník povinen si od společnosti vyžádat seznam všech takto kvalifikovaných pohledávek proti dotčeným osobám.

V případech, kdy vyplacení výtěžku z prodeje akcií dotčeným osobám není možné, uloží společnost (resp. obchodník s cennými papíry) plnění do úřední úschovy. Povinnost složit výtěžek do úřední úschovy má společnost v případech, kdy dotčená osoba není známa, je nepřítomna či je v prodlení nebo má-li společnost důvodné pochybnosti, kdo je věřitelem. Složením do úřední úschovy závazek společnosti zaniká. I když náklady spojené s uložením do úřední úschovy zálohuje společnost, je věřitel (dotčená osoba) povinen ji nutné náklady s úschovou spojené, na základě § 568 občanského zákoníku, uhradit. Náklady související s uložením do úřední úschovy si společnost nemůže proti výtěžku z prodeje akcií jednostranně započíst, protože v okamžiku ukládání do úřední úschovy tento náklad (pohledávka) ještě nevznikl. Pokud by společnost ukládala do úřední úschovy výtěžek z prodeje akcií snížený o náklady spojené se složením do úschovy, jednalo by se o částečné plnění a závazek by v plné výši nezanikl.

Úřední úschovou je úschova soudní. Řízení o úschovách je upraveno v § 185a až 185h občanského soudního řádu. K řízení je příslušný okresní (obvodní) soud, v jehož obvodu je místo plnění. Jsou-li místa plnění v obvodu několika soudů, je k řízení o úschovách příslušný soud, který nejdříve zahájí řízení.

Společnost je povinna výtěžek z prodeje akcií vyplatit dotčené osobě nebo uložit do úřední úschovy i v případě, kdy jeho výše nedosahuje nákladů s vyplacením nebo uložením do úřední úschovy spojených. O povinnosti dotčené osoby nahradit nutné náklady společnosti takto vzniklé platí výše uvedené.

V situaci, kdy by pohledávky společnosti vzniklé v souvislosti s prodejem akcií převyšovaly pohledávku dotčené osoby (tedy výtěžek z prodeje akcií), může společnost vymáhat rozdíl na dotčené osobě.

Obchodník se cennými papíry je na základě § 59 zákona o veřejných dražbách povinen předat výtěžek dražby po vypořádání nákladů dražby společnosti do 10 dnů od uhrazení ceny dosažené vydražením. Společnost je poté povinna vyplatit dotčené osobě výtěžek z prodeje akcií po započtení pohledávek společnosti proti dotčené osobě vzniklých v souvislosti s prohlášením jejích akcií za neplatné a prodejem akcií bez zbytečného odkladu.